

KLAGANDE

Moises Veliz Rojas, 19531004-1958
Kyrkogårdsgatan 2 B
633 41 Eskilstuna

Ombud: Advokat Kristina Huldt
Eskilstuna Advokatbyrå AB
Fristadstorget 10
632 20 Eskilstuna

MOTPART

Försäkringskassan
Processjuridiska enheten, Stockholm
103 51 Stockholm

ÖVERKLAGAT BESLUT

Försäkringskassans beslut den 2 november 2017, se bilaga 1

SAKEN

Assistansersättning; nu fråga om personkretsbedömning enligt 1 § 3 lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten upphäver det överklagade beslutet och förklarar att Moises Veliz Rojas omfattas av personkretsen i 1 § 3 LSS. Målet visas åter till Försäkringskassan för erforderlig handläggning.

BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.

Försäkringskassan beslutade den 2 november 2017 att inte ändra sitt tidigare beslut att inte bevilja Moises Veliz Rojas assistansersättning från och med november 2017. Skälen för beslutet framgår av bilaga 1.

Moises Veliz Rojas yrkar att Försäkringskassans beslut ska inhiberas, samt att Försäkringskassans beslut ska ändras så att han beviljas fortsatt assistansersättning. Han anför i huvudsak följande. Han har fysiska funktionshinder som är så stora och orsakar betydande svårigheter i den dagliga livsföringen att han har ett omfattande behov av stöd och service. Han uppfyller därmed samtliga kriterier enligt 1 § 3 LSS. Moises Veliz Rojas åberopar tidigare ingiven ADL-bedömning (utredning avseende aktiviteter i det dagliga livet) samt kompletterande läkarintyg.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Tillämpliga bestämmelser framgår av bilaga 1.

Förvaltningsrätten tar upp målet till slutligt avgörande. Det finns därför inte skäl att pröva yrkandet om inhibition.

Frågan i målet är om Moises Veliz Rojas tillhör personkretsen enligt 1 § 3 LSS och därmed kan vara berättigad till assistansersättning. Förvaltningsrätten konstaterar inledningsvis att det är ostridigt att Moises Veliz Rojas funktionshinder är varaktigt sett i förhållande till hans förlamning i nedre extremiteter. Frågan kvarstår dock om Moises Veliz Rojas funktionshinder avseende hans smärta i axlar och nacke också är att anses som varaktigt i LSS mening.

Av förarbetena till LSS framgår att ett funktionshinder inte är att anse som varaktigt om det är av tillfällig eller mer övergående natur. Det framgår vidare att lagen i först hand bör syfta till att tillförsäkra personer med livslånga eller mycket långvariga funktionshinder det särskilda stöd som de behöver för att bygga upp och bibehålla levnadsvillkor som är likvärdiga med andra människors (prop. 1992/93:159 s. 56 och s. 169).

Av den medicinska utredningen i målet framgår att Moises Veliz Rojas sedan flera år tillbaka lider av konstant smärta i axlar och nacke vilket medför att han inte kan lyfta armarna ovan horisontalplan. Han har haft kontakt med sjukgymnast och använder värktabletter utan att ha fått tillräcklig effekt. Av det medicinska underlaget framgår att en röntgenremiss har skickats för både nacken och höger axel men att problemen troligen kommer kvarstå eftersom det är svårt för Moises Veliz Rojas att vila och avlasta axlarna då han använder dem vid varje förflyttning. Enligt förvaltningsrättens bedömning är det oklart hur länge Moises Veliz Rojas smärta i axlar och nacke kommer att bestå och det finns inget i det medicinska materialet som talar för en förbättring. Det räcker, för att funktionshindret ska anses vara varaktigt, att det inte är av tillfällig eller mer övergående natur. Med beaktande härav får Moises Veliz Rojas funktionshinder avseende smärta i axlar och nacke anses som varaktigt i den mening som avses i 1 § 3 LSS (jfr Kammarrätten i Stockholms dom den 26 september 2014 i mål nr 7865-13).

Frågan som återstår är då om Moises Veliz Rojas funktionshinder är stora och förorsakar betydande svårigheter i den dagliga livsföringen och att han därmed har ett omfattande behov av stöd och service.

Av ADL-bedömning genomförd i september 2017 framgår bl.a. följande. Moises Veliz Rojas kan äta och dricka självständigt. Han kan förflytta sig självständigt i bostaden med manuell rullstol. Däremot behöver han stöd vid förflyttningar mellan exempelvis säng och rullstol eller i och ur badkar. Han behöver även hjälp med att ändra läge i sängen. Han har dubbel stomi och behöver hjälp med att byta stomierna då han får ont i ryggen och i nacken när han tittar nedåt. Han behöver vidare hjälp med nedre på- och avklädning på grund av smärta, nedsatt bålbalans och nedsatt rörlighet samt med övre på- och avklädning på grund av axelsmärta. Han behöver även stöd med att tvätta håret på grund av nedsatt sittbalans samt med pedikyr. Vidare kan han inte tvätta, göra inköp eller städa.

Högsta förvaltningsdomstolens avgörande i HFD 2012 ref. 8 ger viss ledning då det även där rör sig om en person som behövde viss hjälp med ADL, matlagning och städning. Förvaltningsrätten anser emellertid att Moises Veliz Rojas funktionshinder är större än i HFD-avgörandet, eftersom han är rullstolsburen, behöver hjälp med förflyttningar, inte kan duscha själv och behöver hjälp med av- och påklädning på övre och undre delen av kroppen.

Förvaltningsrätten konstaterar att Moises Veliz Rojas har ett återkommande behov av andra personers hjälp för sin dagliga livsföring och att funktionshindret starkt påverkar flera viktiga livsområden samtidigt. Sammanfattningsvis gör förvaltningsrätten bedömningen att Moises Veliz Rojas funktionshinder är stort och medför betydande svårigheter för honom i hans dagliga livsföring och därmed ett omfattande behov av stöd och service. Han omfattas därför av personkretsen i 1 § 3 LSS.

Försäkringskassan har inte utrett och bedömt Moises Veliz Rojas behov av personlig assistans. Eftersom förvaltningsrätten som första instans inte kan pröva hans rätt till assistansersättning, ska målet återförvisas till Försäkringskassan för fortsatt prövning med hänsyn till att Moises Veliz Rojas tillhör personkretsen enligt LSS.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Information om hur man överklagar finns i bilaga 2 (DV 3104/1D).

Mats Edsgården

Chefsrådman

I avgörandet har även nämndemännen Sverker Borell, Majvor Gyllhamn och Rita Lundin Eklund deltagit. Föredragande har varit Susan Becker.

GF Omprövning
Daniel Holmberg

Eskilstuna Advokatbyrå
Kristina Hult
Fristadstorget 10
632 20 Eskilstuna

170358537278_2017-0028999821 1 (6)

Datum
2017-11-02

Personnummer
19531004-1958

Ärendet avser Moises Veliz Rojas

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LINKÖPING

2018-01-11

Målnr. 263-18
F 2 Aktnr. 2

Omprövning av beslut om assistansersättning

Beslut

Försäkringskassan ändrar inte beslutet som fattades den 15 augusti 2017.

Beskrivning av ärendet

Det tidigare beslutet

Försäkringskassan beslutade den 15 augusti 2017 att du inte får assistansersättning från och med november 2017.

Försäkringskassan gjorde en ny prövning av din rätt till assistansersättning då två år hade förflutit sedan det senaste beslutet.

Försäkringskassan fann vid sin prövning att du inte uppfyller kriterierna för att omfattas av den personkrets som kan ha rätt till assistansersättning.

Funktionsnedsättningen bedömdes utifrån medicinska underlag och övrig utredning inte vara så stor att den orsakar betydande svårigheter i den dagliga livsföringen och inte heller ett omfattande behov av stöd eller service.

Din begäran om omprövning

Du har begärt omprövning av beslutet genom ditt ombud.

Du framför att du inte endast begränsas av de funktionshinder som anges i Försäkringskassans beslut såsom hjälp med hygien på nedre kroppen, förflyttningar och stomier. Du hänvisar till att det i ADL-bedömning och kompletterande läkarintyg även beskrivs stora problem med smärta i rygg och axel med nedsatt rörlighet i axlar och nacken. Du menar att det visar på betydande svårigheter att klara att äta och dricka självständigt och att klara av-/påklädning och hygien även i de övre regionerna utan hjälp.

Du har bifogat följande handlingar:

- Läkarutlåtande den 6 oktober 2017
- ADL-bedömning av arbetsterapeut och sjukgymnast, odaterat, men där intervju och observation har gjorts den 15 respektive 18 september 2017

Du har den 27 oktober 2017 kommit in med en kompletterande skrivelse där du yrkar på inhibition av Försäkringskassans beslut.

Försäkringskassans utredning i samband med omprövningen

Vid omprövningen har Försäkringskassan gått igenom underlaget i ärendet på nytt och tagit hänsyn till det som du har framfört när du har begärt omprövning, samt i de bilagor som du har bifogat.

Motivering till beslutet**Villkor för assistansersättning**

För att kunna ha rätt till assistansersättning krävs att den enskilde omfattas av personkretsen enligt 1 § LSS, som omfattar personer med:

- utvecklingsstörning, autism eller autismliknande tillstånd
- betydande och bestående begåvningsmässigt funktionshinder efter hjärnskada i vuxen ålder föranledd av yttre våld eller kroppslig sjukdom
- andra varaktiga fysiska eller psykiska funktionshinder som uppenbart inte beror på normalt åldrande, om de är stora och orsakar betydande svårigheter i den dagliga livsföringen och därmed ett omfattande behov av stöd eller service.

Den tredje gruppen (1 § 3 LSS) omfattar personer som har:

- andra varaktiga fysiska eller psykiska funktionshinder som uppenbart inte beror på normalt åldrande
- om de är stora och
- orsakar betydande svårigheter i den dagliga livsföringen och
- därmed ett omfattande behov av stöd eller service.

Alla angivna kriterier ska vara uppfyllda för att lagen ska vara tillämplig. Kriterierna går dock inte att helt självständigt bedöma var för sig, eftersom de påverkar varandra (prop. 1992/93:159 s. 168).

Funktionshindrets varaktighet

Med *varaktiga* funktionshinder menas att det inte ska vara av tillfällig eller mer övergående natur (prop. 1992/93:159, avsnitt 14.1, s. 169). Lagen syftar i första hand till att tillförsäkra personer med livslånga eller mycket långvariga funktionshinder det särskilda stöd som de behöver för att bygga upp och bibehålla levnadsvillkor som är likvärdiga med andra människors (prop. 1992/93:159 s. 56).

Funktionshindrens storlek

Med *stora* funktionshinder menas att de ska ha en sådan karaktär eller omfattning att det starkt påverkar flera viktiga livsområden samtidigt, till exempel boende, fritid eller behov av habilitering eller rehabilitering. Det gäller till exempel om en person till följd av funktionshinder dagligen är mycket beroende av hjälpmedel eller när någon har återkommande behov av en annan persons hjälp för den dagliga livsföringen i boendet, i utbildningssituationen, på arbetet eller på fritiden (prop. 1992/93:159 s. 55).

Vilka svårigheter, och vilket behov av stöd eller service medför funktionshindren?

Med *betydande svårigheter i den dagliga livsföringen* menas att den enskilde inte på egen hand kan klara vardagsrutiner som till exempel hygien, toalettbestyr, påklädning, mathållning, förflyttning inomhus och utomhus, sysselsättning eller att utföra nödvändig träning eller behandling. Andra svårigheter kan vara att kommunicera med andra (prop. 1992/93:159 s. 56).

Med *omfattande behov av stöd eller service* avses att den enskilde i allmänhet ska ha ett återkommande behov av särskilt stöd för att klara funktioner som andra kan klara på egen hand. Med återkommande menas att stödbehovet vanligen finns dagligen och i olika situationer och miljöer. Ett behov av omfattande stöd eller service som medför en mycket specifik utbildning eller kompetens kan tala för att ett omfattande behov av stöd och service finns (prop. 1992/93:159 s. 56).

Bedömning vid omprövning

Eftersom två år har förflutit sedan den senaste prövningen av rätt till assistansersättning ska rätten till assistansersättning omprövas. Försäkringskassan gör vid varje två årsuppföljning ny förutsättningslös prövning. Detta innebär att den enskildes aktuella situation utreds. Beviljad tid anpassas då till den enskildes nuvarande situation och inte efter den tid som har beaktats innan. Vid en uppföljning ska Försäkringskassan också ta ställning till om det sedan föregående prövning tillkommit författningar, rättspraxis eller annan normering som påverkar rätten till assistansersättning.

Då personkrets 1 enligt LSS avser personer med utvecklingsstörning, autism eller autismliknande tillstånd, och personkrets 2 avser begåvningsmässigt funktionshinder efter hjärnskada eller kroppslig sjukdom, är den personkrets som du skulle kunna omfattas av personkrets 3. Frågan att ta ställning till vid omprövningen är därmed i första hand om underlaget ger stöd för att du har varaktiga funktionshinder som är stora, orsakar betydande svårigheter i den dagliga livsföringen och därmed ett omfattande behov av stöd eller service.

Vid beslutet den 15 augusti 2017 konstaterade Försäkringskassan att det av det medicinska underlaget i ärendet framgår att du är förlamad i nedre extremiteter. Samtidigt konstaterade man att det inte framgår någon funktionsnedsättning när det gäller armar, axlar eller händer. Därtill konstaterade man att det utifrån utredningen framgår att du klarar att äta och dricka självständigt, att kommunicera självständigt, utföra hygien på överkroppen samt klä på och av dig på övre delen av kroppen självständigt. Med tanke på detta ansåg Försäkringskassan att funktionsnedsättningen inte är så stor att den orsakar betydande svårigheter i den dagliga livsföringen och inte kräver ett så omfattande behov av stöd och service som förutsätts för att du ska tillhöra personkrets 3.

Vid omprövningen har du bifogat ett läkarutlåtande från den 6 oktober 2017 och ett ADL-utlåtande utfärdat efter intervju och observation i september 2017.

I läkarutlåtandet anges att du utöver förlamningssyndrom i nedre extremiteter har cervikalgi (ont i nacke/skuldror) med ledvärk. Läkaren beskriver som status att du har molande värk i nacke och axlar, främst i höger, samt att du upplever smärtor vid nackfleksion och extension. Vidare beskrivs nedsatt axelrörlighet och domningar/svaghetskänsla. Detta beskrivs leda till aktivitetsbegränsningar i form av att du har svårt att använda armarna, svårt att lyfta upp armarna och svårt att ha armarna över axelhöjd. Vidare beskrivs att du inte kan bära eller lyfta saker, att du känner dig svag i armarna och har svårt med vridrörelser. Värktabletter beskrivs hjälpa av och till och du uppger ha varit i kontakt med sjukgymnast och ha ett

träningsprogram som du gör hemma. Slutligen framgår att en röntgenremiss för nacke och axlar skickas.

I ADL-utlåtandet framkommer utöver funktionsnedsättningen i de nedre extremiteterna att du har besvär med axelsmärta som enligt arbetsterapeut och sjukgymnast sannolikt är belastningsrelaterad till följd av alla förflyttningar och rullstolskörning. När det gäller status beskrivs en liknande bild som i läkarutlåtandet från den 6 oktober 2017. De aktivitetsbegränsningar som beskrivs i ADL-utlåtandet i de olika aktiviteter som berörts vid intervjun och de sammanhang som du har observerats i är främst relaterade till din funktionsnedsättning i de nedre extremiteterna. När det gäller nacke och axlar framgår att du begränsas av smärta vid vissa moment och du till följd av det får hjälp av din hustru med de flesta moment vid av- och påklädning. Vidar beskrivs axelbesvären bidra till att du har svårt med förflyttningar där du medverkar själv.

Utifrån uppgifterna i ärendet gör Försäkringskassan vid omprövningen samma bedömning som vid beslutet den 15 augusti 2017. De uppgifter om funktionsnedsättningen och aktivitetsbegränsningarna i axlar och nacke som nu har tillkommit medför ingen annan bedömning än den som gjorts. Det som i första hand framgår som status och undersökningsfynd är att du till följd av smärta och nedsatt rörlighet har svårt med vissa rörelser. Det framgår dock inte att du till följd av besvären saknar förmåga att medverka i de moment som Försäkringskassan vid beslutet den 15 augusti har gett exempel på. Trots att du besväras av smärtor och nedsatt rörlighet ger underlaget inte stöd för att du inte klarar att äta och dricka självständigt, att kommunicera självständigt, utföra hygien på överkroppen samt klä på och av dig på övre delen av kroppen självständigt. Vidare är ytterligare utredning, i form av röntgen, planerad och det framgår att värktabletter hjälper av och till. Det är utifrån dessa uppgifter, innan orsaken till besvären är klarlagd, svårt att uttala sig om besvärens och därmed också den nedsatta funktionens varaktighet.

Sammantaget bedömer Försäkringskassan vid omprövningen utifrån medicinska underlag att din funktionsnedsättning är varaktig sett i förhållande till din förlamning i nedre extremiteter. Försäkringskassans sammanvägda bedömning av medicinska underlag och övrig utredning är att din funktionsnedsättning inte är så stor så att den orsakar betydande svårigheter i den dagliga livsföringen och att den inte kräver ett omfattande behov av stöd eller service på det sätt som lagstiftning, förarbeten och rättspraxis förutsätter. Du uppfyller därmed inte samtliga kriterier för att tillhöra personkrets 3 och har därigenom inte rätt till assistansersättning. Beslutet den 15 augusti 2017 ändras därmed inte.

Försäkringskassan kan i samband med omprövning inte förordna om inhibition. Beslutet är i och med detta beslut omprövat och vid ett överklagande av beslutet kan förvaltningsrätten besluta om inhibition.

Bestämmelser som beslutet grundas på

Det här beslutet är grundat på följande bestämmelser:

- 1, 9 och 9 a §§ lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade
- 51 kap. 2 och 12 §§ socialförsäkringsbalken
- 113 kap. 7 § socialförsäkringsbalken.

Försäkringskassan

GF Omprövning
Daniel Holmberg

170358537278__2017-0028999821 5 (6)

Datum
2017-11-02

Personnummer
19531004-1958

Är du inte nöjd med beslutet?

Läs på nästa sida om vad du kan göra.

Försäkringskassan

Daniel Holmberg

Försäkringskassan

GF Omprövning
Daniel Holmberg

170358537278_2017-0028999821 6 (6)

Datum
2017-11-02

Personnummer
19531004-1958

Är du inte nöjd med beslutet?

Om du tycker att det här beslutet är fel kan du överklaga det hos förvaltningsrätten. I så fall ska du skicka ett brev till Försäkringskassan.

Brevet måste komma in inom två månader från den dag du tagit del av beslutet. Försäkringskassan skickar sedan brevet till förvaltningsrätten.

Brevet ska innehålla följande uppgifter:

- Vilket beslut som du vill överklaga.
- Hur och varför du vill att beslutet ska ändras.
- Ditt namn, personnummer, adress och telefonnummer.

Om du anlitar ombud vill förvaltningsrätten att du anger ombudets namn, adress och telefonnummer.

Ett överklagande skickas till Försäkringskassan, OMP, Box 70320, 107 23 Stockholm.

Har du frågor?

Du är välkommen att ringa till vårt kundcenter på 0771-524 524 om du har några frågor.

Kontaktuppgifter
Försäkringskassan, OMP
405 12 Göteborg

Telefon: 0771-524 524
www.forsakringskassan.se
Org.nr: 202100-5521

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Jönköping.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom två månader** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om

dess uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

Sista dagen för överklagande är i regel den dag som genom sitt tal i månaden motsvarar den dag Ni fick del av beslutet. Om Ni fick del av förvaltningsrättens beslut t.ex. den 30 juni måste skrivelsen med överklagande ha kommit in senast den 30 augusti. Om Ni fick del av beslutet en dag med ett tal i månaden som inte finns i slutmånaden löper tiden i stället ut på slutmånadens sista dag. Om Ni fick del av beslutet t.ex. den 31 juli måste skrivelsen med överklagande ha kommit in senast den 30 september.

Om sista dagen för överklagande infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.